

Sygn. akt I ACa 1403/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Michał Kłós

Sędziowie: SA Alicja Myszkowska

SO Iwona Jamróz - Zdziubany (spr.) Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Olejniczak

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2017 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa **J. J.**

przeciwko **Skarbowi Państwa: Sądowi Okręgowemu w Gdańsku, Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku, Sądowi Okręgowemu w Suwałkach, Sądowi Apelacyjnemu w Białymstoku, Sądowi Okręgowemu w Słupsku, Sądowi Okręgowemu w Toruniu, Sądowi Okręgowemu w Krakowie, Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie, Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie, Sądowi Rejonowemu w Toruniu, Sądowi Okręgowemu w Warszawie, Sądowi Okręgowemu we Włocławku, Sądowi Rejonowemu dla Warszawy - Śródmieścia w W.**

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 14 lipca 2016 r. sygn. akt I C 2343/14

1. oddała apelację;
2. zasądza od J. J. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;
3. nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Płocku na rzecz adwokata W. J. kwotę 3.321 (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden) zł brutto tytułem kosztów zastępstwa procesowego udzielonego powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygnatura akt I ACa 1403/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 14 lipca 2016 r., w sprawie z powództwa J. J. przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu w Gdańsku, Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku, Sądowi Okręgowemu w Suwałkach, Sądowi Apelacyjnemu w Białymstoku, Sądowi Okręgowemu w Warszawie, Sądowi Okręgowemu w Słupsku, Sądowi Okręgowemu we Włocławku, Sądowi Okręgowemu w Toruniu, Sądowi Okręgowemu w Krakowie, Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie, Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie, Sądowi Rejonowemu dla Warszawy - Śródmieścia w

Warszawie i Sądowi Rejonowemu w Toruniu o zadośćuczynienie, Sąd Okręgowy w Płocku oddalił powództwo i orzekł o kosztach procesu.

Rozstrzygnięcie to zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

Powód J. J. na terenie całego kraju wszczyna setki postępowań cywilnych, w których występuje przeciwko Skarbowi Państwa, wskazując kilkadziesiąt jego jednostek organizacyjnych, z działalnością których wiąże swoje roszczenie. W toku tych postępowań zgłasza roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia, motywując żądanie rzekomym bezprawnym działaniem funkcjonariuszy publicznych. Twierdzi w nich, iż pozwane organy wydawały orzeczenia i podejmowały czynności procesowe sprzeczne z wolą i stanowiskiem powoda niezasadnie odmawiając mu zwolnienia go od kosztów sądowych, przyznania pełnomocnika z urzędu, nastąpiła przewlekłość postępowania lub wydane orzeczenie było jego zdaniem niesprawiedliwe. Każda z tych okoliczności miała skutkować cierpieniem powoda i pogorszeniem się jego stanu zdrowia, a co za tym idzie, być źródłem cierpień fizycznych i psychicznych.

J. J. był bądź jest stroną postępowań cywilnych toczących się przed pozwanymi Sądami .

Inicjował te procesy następującymi pozwami o zapłatę z tytułu zadośćuczynienia:

- z dnia 26 maja 2011 r., rozpoznawany przez Sąd Okręgowy w Toruniu, w sprawie o sygn. akt IC 957/11,
- z dnia 15 marca 2010r., rozpoznawany przez Sąd Okręgowy w Suwałkach, w sprawie o sygn. IC 416/12,
- z dnia 25 czerwca 2010 r., rozpoznawany przez Sąd Rejonowy dla Warszawy- Śródmieścia w Warszawie o sygn. VIC 1225/11 ,
- z dnia 19 maja 2011 r., rozpoznawany przez Sąd Okręgowy w Gdańsku pod sygn. XV 1431/12 ,
- z dnia 26 sierpnia 2009 r., rozpoznawany przez Sąd Okręgowy w Warszawie pod sygn. III C 953/09,
- z dnia 10 października 2009 r., rozpoznawany przez Sąd Okręgowy w Warszawie pod sygn. I C 356/09,
- z dnia 21 lutego 2001 r., rozpoznawany przez Sąd Okręgowy w Warszawie pod sygn. I C 179/11,
- z dnia 23 maja 2012 r, rozpoznawany przez Sąd Rejonowy w Toruniu pod sygn. I C 714/12,
- z dnia 3 stycznia 2012 r., rozpoznawany przez Sąd Okręgowy w Krakowie pod sygn. I C 9/12,
- z 2001 r., rozpoznawany przez Sąd Okręgowy w Gdańsku pod sygn. I C 1563/11, który został zwrócony w dniu 10 czerwca 2013 r. zarządzeniem z dnia 30 sierpnia 2012 r.,
- z dnia 4 października 2010 r., rozpoznawany przez Sąd Okręgowy w Warszawie pod sygn. XXVC 1246/10,
- z dnia 15 września 2010 r., rozpoznawany przez Sąd Okręgowy we Włocławku pod sygn. I C 138/10, a następnie Sąd Apelacyjny w Gdańsku pod sygn. V CA 747/12,
- z dnia 26 listopada 2010 r., rozpoznawany przez Sąd Okręgowy w Słupsku pod sygn. IC 293/10, sygn. akt Sądu Apelacyjnego w Gdańsku VCa 730/12,
- z 2012 r., rozpoznawany przez Sąd Okręgowy w Gdańsku pod sygn. I C 414/12, który został zwrócony zarządzeniem z dnia 4 lutego 2013 r.,
- z dnia 18 listopada 2011 r. rozpoznawany przez Sąd Okręgowy w Gdańsku pod sygn. I C 88/12 ,
- z dnia 25 czerwca 2012 r., rozpoznawany przez Sąd Rejonowy w Krośnie pod sygn. akt I C 581/12,

- z 2011 r., rozpoznawany przez Sąd Okręgowy w Gdańsku pod sygn. I C 1563/11, który został zwrócony zarządzeniem z dnia 30 sierpnia 2012 r., od którego oddalono zażalenie powoda postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 marca 2013 r.

W następujących sprawach doszło do zwrotu pozwu:

- Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. IC 995/11 - zarządzeniem z dnia 17 lutego 2012 r., utrzymanym w mocy postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 27 czerwca 2012 r.,

- Sądu Okręgowego w Suwałkach o sygn. IC 416/12 – zarządzeniem z dnia 25 czerwca 2012 r., utrzymanym w mocy postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku,

- Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie o sygn. VI C 1225/11 - zarządzeniem z dnia 22 lutego 2012 r., utrzymanym w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 14 listopada 2012 r.,

- Sądu Okręgowego w Gdańsku pod sygn. XV 1431/12 - zarządzeniem z dnia 20 lutego 2013 r., od którego oddalono zażalenie powoda postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku dnia 19 grudnia 2013 r.,

- Sądu Rejonowego w Toruniu o sygn. akt I C 714/12 - zarządzeniem z dnia 27 września 2012 r. o zwrocie pozwu, od którego oddalono zażalenie powoda postanowieniem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 26 października 2012 r.,

- Sądu Okręgowego w Krakowie o sygn. akt I C 9/12 - zarządzeniem z dnia 21 czerwca 2012r.,

- Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. akt IC 1563/11 - zarządzeniem z dnia 30 sierpnia 2012 r.,

- Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. IC 414/12-zarządzeniem z dnia 4 lutego 2013, od którego oddalono zażalenie powoda postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 24 września 2013 r..

W sprawie Sądu Okręgowego w Toruniu o sygn. IC 957/11 doszło do umorzenia postępowania na skutek cofnięcia pozwu (postanowienie Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 31 sierpnia 2011r.).

W następujących sprawach Sąd oddalił powództwo:

- Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. III C 953/09 – wyrokiem z dnia 23 maja 2012 r., od którego została oddalona apelacja wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 31 lipca 2013 r.,

- Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. akt I C 179/11 - wyrokiem z dnia 29 marca 2013 r., od którego oddalono apelację powoda wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 stycznia 2014 r.,

- Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. akt I C 356/09 - wyrokiem z dnia 28 grudnia 2011 r., od którego oddalono apelację powoda wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 14 grudnia 2012r.,

- Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. akt XXVC 1246/10 - wyrok z dnia 17 kwietnia 2012 r., od którego oddalono apelację powoda wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 28 maja 2014 r.,

- Sądu Okręgowego we Włocławku pod sygn. JC 138/10 - wyrok z dnia 2 maja 2012 r., od którego oddalono apelację powoda wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 27 września 2012 r., sygn. VCa 747/12,

- Sądu Okręgowego w Słupsku o sygn. IC 293/10 - wyrok z dnia 24 maja 2012 r., od którego oddalono apelację powoda wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 24 października 2012 r., (...).

Sąd Rejonowy w Krośnie w sprawie o sygn. akt IC 581/12 postanowieniem z dnia 31 lipca 2015 r. odrzucił pozew.

W następujących sprawach został ustanowiony dla powoda pełnomocnik z urzędu, w tym także do wniesienia skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku oraz w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym:

- Sądu Okręgowego w Toruniu o sygn. IC 957/11- postanowieniem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 1 lipca 2011 r.,
- Sądu Okręgowego we Włocławku pod sygn. IC 138/10, sygn. akt Sądu Apelacyjnego w Gdańsku VCa 747/12 (postanowieniem z dnia 25 stycznia 2011 r.),
- Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. IC 995/11,
- Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. III C 953/09 - postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 września 2013 r., postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 31 października 2013 r.,
- Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. IC 179/11 - postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 września 2014 r.
- Sądu Okręgowego w Warszawie pod sygn. akt IC 356/09 - postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 marca 2013 r.,
- Sądu Okręgowego we Włocławku pod sygn. IC 138/10, sygn. akt Sądu Apelacyjnego w Gdańsku VCa 747/12 – postanowieniami Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 13 listopada 2012 r., 16 stycznia 2013 r., 26 lutego 2013 r.,
- Sądu Okręgowego w Słupsku o sygn. IC 293/10, sygn. akt Sądu Apelacyjnego w Gdańsku VCa 730/12 – postanowieniami Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 listopada 2012 r. i 24 czerwca 2013 r.

W następujących sprawach Sąd umorzył postępowanie wywołane wnioskiem powoda o ustanowienie pełnomocnika z urzędu:

- Sądu Okręgowego w Suwałkach o sygn. IC 416/12 - postanowieniem Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 25 września 2012 r.,
- Sądu Okręgowego we Włocławku o sygn. IC 138/10 - postanowieniem z dnia 24 sierpnia 2012 r.,
- Sądu Okręgowego we Włocławku o sygn. IC 138/10, sygn. akt Sądu Apelacyjnego w Gdańsku VCa 747/12 - postanowieniem z dnia 19 grudnia 2012 r.,
- Sądu Okręgowego w Słupsku o sygn. IC 293/10, sygn. akt Sądu Apelacyjnego w Gdańsku VCa 730/12 - postanowienia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia : 10 lipca 2013 r., 14 sierpnia 2013 r., 12 września 2013 r., 30 września 2013 r., 17 stycznia 2014 r.

W następujących sprawach Sądy oddalały, bądź odrzucały wnioski powoda o ustanowienie pełnomocnika z urzędu:

- Sądu Okręgowego w Suwałkach o sygn. IC 416/12 (postanowienie z dnia 25 września 2012 r. utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 9 listopada 2012 r.),
- Sądu Rejonowego dla Warszawy ~ Ś. w W. o sygn. VI C 1225/11 (postanowienia referendarza sądowego z dnia 21 grudnia 2011 r., utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy ~ Ś. w W. z dnia 16 stycznia 2012 r.),
- Sądu Okręgowego w Gdańsku pod sygn. XV 1431/12 (postanowienie referendarza z dnia 11 czerwca 2012 r., utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 16 listopada 2012 r.),

- Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. IIIC 953/09 (postanowienie z dnia 2 września 2009 r., od którego oddalono zażalenie postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 października 2009 r., postanowienie z dnia 16 grudnia 2009 r., od którego oddalono zażalenie postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 stycznia 2010 r.,)

- Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. IIIC 953/09 - postanowienie referendarza sądowego z dnia 4 września 2012 r. , utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 21 września 2012 r., postanowienie Apelacyjnego w W. z dnia 18 września 2013 r. o oddaleniu wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do wniesienia skargi na przewlekłość postępowania i do wniesienia już takiej skargi oraz odrzuceniu wniosku powoda w pozostałym zakresie, postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia : 26 listopada 2013 r., 20 grudnia 2013 r., 14 maja 2014 r., 15 marca 2015 r.,

-Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. IC 179/11 ~ postanowienie z dnia 23 lipca 2013 r., od którego oddalono zażalenie postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 września 2013 r.,

-Sądu Rejonowego w Toruniu o sygn. akt IC 714/12 - postanowienie z dnia 15 czerwca 2012 r., od którego oddalono zażalenie powoda postanowieniem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 20 lipca 2012 r.,

- Sądu Okręgowego w Krakowie o sygn. akt IC 9/12 - postanowienie z dnia 15 lutego 2012 r., od którego oddalono zażalenie powoda postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 12 kwietnia 2012 r, postanowienie z dnia 20 czerwca 2012 r.,

- Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. akt IC 1563/11 - postanowienie z dnia 15 marca 2012 r.,

- Sądu Okręgowego w Warszawie pod sygn. akt I C 356/09 - postanowienie z dnia 18 czerwca 2009 r., od którego oddalono zażalenie powoda postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 września 2009 r., postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia : 5 lutego 2013 r., 20 lutego 2013 r.,

-Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. akt XXVC 1246/10 - postanowienie z dnia 13 maja 2014 r., od którego oddalono zażalenie powoda postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 lipca 2011 r., postanowienie z dnia 7 listopada 2012 r., od którego oddalono zażalenie powoda postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 31 stycznia 2013 r., postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 lutego 2014 r. i 8 maja r.,

- Sądu Okręgowego we Włocławku pod sygn. IC 138/10, sygn. akt Sądu Apelacyjnego w Gdańsku VCa 747/12 - postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 7 lutego 2013 r.,

- Sądu Okręgowego w Słupsku o sygn. IC 293/10, sygn. akt Sądu Apelacyjnego w Gdańsku VCa 730/12 - postanowienia z dnia : 20 stycznia 2011 r., 25 marca 2011 r., 15 czerwca 2015 r., 8 sierpnia 2011 r., 23 sierpnia 2012 r., 11 października 2012 r., 24 stycznia 2013 r., 7 lutego 2013 r., 27 lutego 2013 r., 26 kwietnia 2013 r., 25 lutego 2014 r., 6 maja 2014 r.,

- Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. IC 414/12 - postanowienie z dnia 26 czerwca 2012 r., od którego oddalono zażalenie powoda postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 13 listopada 2012 r.,

- Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. IC 88/12 - postanowienie z dnia 14 czerwca 2012 r. -, postanowienie z dnia 11 września 2012 r.,

- Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. IC 1563/11 (sygn. akt sprawy Sądu Apelacyjnego w Gdańsku I ACz 478/13 i I ACz 199/13) - postanowienie z dnia 15 marca 2012 r., od którego oddalono zażalenie powoda postanowienie Sądu Apelacyjnego Gdańsku z dnia 30 maja 2012 r. ,

- Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. IC 995/11 (postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 4 października 2011 r., postanowienia: Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 maja 2013 r., 22 sierpnia 2013 r., 21 października 2013 r.),

- Sądu Okręgowego w Warszawie IC 953/09 (postanowienie z dnia 20 września 2011 r., postanowienie z dnia 17 kwietnia 2012 r.),

- Sądu Okręgowego w Krakowie pod sygn. akt IC 9/12 - postanowienie z dnia 16 lutego 2012 r., od którego oddalono zażalenia powoda postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 kwietnia 2012 r.

W toku tych postępowań powód składał również skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.

W następujących sprawach skargi powoda na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki były oddalane, bądź odrzucane:

- Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie o sygn. VI C 1225/11,

- Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. XV 1431/12,

- Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. III C 953/09 (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia: 9 listopada 2011 r., z dnia 27 sierpnia 2012 r., 6 grudnia 2012 r., 4 kwietnia 2013 r.),

- Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. akt IC 179/11 (postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia : 3 kwietnia 2012 r., z dnia 23 czerwca 2012 r., 3 sierpnia 2012 r., 30 sierpnia 2012 r., 24 września 2012 r., 10 października 2012 r., 28 września 2012 r., z dnia 8 listopada 2012 r., 27 listopada 2012 r., 14 grudnia 2012 r., 30 stycznia 2013 r., 8 lutego 2013 r., 7 marca 2013 r., 29 kwietnia 2013 r., 9 lipca 2013 r., 17 września 2013 r., 29 października 2013 r., 19 grudnia 2013 r., 10 marca 2014 r., 19 maja 2014 r., 24 września 2014 r., 17 lipca 2014 r. -, 28 listopada 2014 r., 3 lutego 2015 r., 30 kwietnia 2015 r., 30 lipca 2015 r., 29 września 2015 r., 15 października 2015 r.),

- Sądu Rejonowego w Toruniu o sygn. akt IC 714/12 - postanowienie Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 31 sierpnia 2012 r.,

- Sądu Okręgowego w Krakowie o sygn. akt IC 9/12 - postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia: 28 sierpnia 2012 r. 18 grudnia 2012 r., 21 maja 2013 r.,

- Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. akt IC 356/09 - postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia : 12 marca 2012 r. 23 kwietnia 2012 r., 1 czerwca 2012 r., 16 sierpnia 2012r., 4 września 2012 r. 28 września 2012 r., 9 listopada 2012 r., 9 stycznia 2013 r., 3 kwietnia 2013 r., 28 maja 2013 r., 9 lipca 2013 r., 23 sierpnia 2013 r., 28 października 2013 r.,30 stycznia 2014 r., 27 lutego 2014 r., 6 maja 2014 r., 23 czerwca 2014 r., 2 września 2014 r., 23 października 2014 r., 29 grudnia 2014 r., 31 marca 2015 r., 21 maja 2015 r., 30 lipca 2015 r., 21 września 2015 r., 20 listopada 2015 r., 29 grudnia 2015 r.,

- Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. akt XXVC 1246/10 - postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia : 5 kwietnia 2012 r.,27 sierpnia 2012 r., 20 grudnia 2012 r., 8 marca 2013 r., 25 października 2013 r., z dnia 4 lipca 2014 r.,

- Sądu Okręgowego we Włocławku o sygn. IC 138/10, sygn. akt Sądu Apelacyjnego w Gdańsku VCa 747/12 - postanowienia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia: 6 lutego 2012 r., 24 sierpnia 2012 r., 25 marca 2013 r., 19 kwietnia 2013 r. 21 maja 2013 r., 9 lipca 2013r., 14 sierpnia 2013 r.,15 października 2013 r., 4 grudnia 2013 r., 10 lutego 2014 r., 2 kwietnia 2014 r.,

- Sądu Okręgowego w Słupsku o sygn. IC 293/10, sygn. akt Sądu Apelacyjnego w Gdańsku VCa 730/12 ~ postanowienia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia: 8 sierpnia 2011 r., 23 sierpnia 2012 r.,

- Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. IC 88/12,

- Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. IC 995/11,
- Sądu Okręgowego w Suwałkach w sprawie o sygn. IC 416/12,
- Sądu Rejonowego w Krośnie o sygn. akt IC 581/12 ~ postanowienie Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 9 lipca 2013 r.,
- Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. IC 1563/11.

W następujących sprawach Sąd Apelacyjny, bądź Sąd Najwyższy zwrócił skargę powoda na przewlekłość postępowania:

- Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. IC 995/11,
- Sądu Okręgowego w Warszawie IC 179/11,
- Sądu Okręgowego we Włocławku o sygn. IC 138/10,
- Sądu Okręgowego w Słupsku o sygn. IC 293/10, sygn. akt Sądu Apelacyjnego w Gdańsku VCa 730/12 .

W sprawie Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygn. IC 995/11 ustanowiony pełnomocnik z urzędu stwierdził brak podstaw do popierania skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki złożonej przez powoda osobiście bądź wniesienia odrębnej skargi przez pełnomocnika z urzędu.

W następujących sprawach ustanowiony pełnomocnik z urzędu stwierdził brak podstaw do sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej do SN:

- Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. IIIC 953/09,
- Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. IC179/11.

W odniesieniu do żadnego z tych postępowań nie doszło do wydania we właściwym postępowaniu prejudykatu, który stwierdzałby niezgodność z prawem orzeczeń sądowych wydanych w powyższych sprawach.

J. J. od lutego 2000 r. przebywa w warunkach izolacji penitencjarnej.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji uznał roszczenie powoda za nieuzasadnione w świetle możliwych w danej sprawie przepisów art. 417² k.c., albo art. 445 § 1 k.c. albo art. 448 k.c.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy wskazał, iż odpowiedzialność z tytułu zadośćuczynienia stanowi formę odpowiedzialności cywilnoprawnej za szkodę niemajątkową w postaci naruszenia określonego dobra osobistego; odpowiedzialność ta ma charakter deliktowy i opiera się na ogólnych zasadach, wynikających z dyspozycji art. 415 k.c. - a zatem podstawowymi przesłankami jej ustalenia są: bezprawność działania lub zaniechania, wystąpienie szkody (majątkowej lub niemajątkowej) oraz adekwatny związek przyczynowy między zdarzeniem wywołującym szkodę a samą szkodą. Dla przypisania odpowiedzialności niezbędne jest zatem wykazanie przez osobę poszukującą ochrony prawnej faktu dopuszczenia się przez sprawcę czynu zabronionego (czy też przez osobę, za której działania odpowiedzialność ponosi) wystąpienia szkody oraz normalnego związku przyczynowo-skutkowego między czynem a szkodą. Strona dochodząca zadośćuczynienia pieniężnego z tytułu naruszenia dobra osobistego obowiązana jest udowodnić nie tylko sam fakt naruszenia dobra osobistego, ale także doznania krzywdy wskutek naruszenia dobra osobistego. Należy przy tym mieć na względzie, że nie każde naruszenie dobra osobistego rodzi prawo do żądania zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. czy art. 445 § 1 k.c.

W ocenie Sądu I instancji nie doszło do naruszenia jakichkolwiek dóbr osobistych powoda (w szczególności zdrowia), co uzasadniałoby skuteczne żądanie przyznania zadośćuczynienia na podstawie art. 445 § 1 k.c. Nadto, nie ma także mowy o bezprawności działania strony pozwanej, albowiem wskazane w pozwie jednostki podejmowały czynności w

ramach obowiązującego porządku prawnego i swoich kompetencji. Nie stanowi naruszenia dóbr osobistych ani nie prowadzi do uszczerbku na zdrowiu, w świetle zasad adekwatnej przyczynowości, negatywna decyzja sądu powodująca oczywisty dyskomfort, który wiąże się z uzyskaniem orzeczenia nie odpowiadającego oczekiwaniom strony.

Za bezzasadne Sąd Okręgowy uznał twierdzenia powoda, dotyczące kwestionowania odmowy przyznania powodowi pełnomocnika z urzędu, mimo że jego zdaniem udział pełnomocnika był konieczny celem reprezentowania jego interesów. W części spraw powód był reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu podczas całego procesu, bądź jego etapu. W pozostałej części Sądy odwoławcze wielokrotnie prawomocnie oddalały wnioski powoda o ustanowienie pełnomocnika z urzędu z przyczyn wskazanych w motywach postanowień. Sąd w sprawach, w których wydano prawomocne orzeczenia nie ma podstaw do weryfikowania ich prawidłowości (vide: art. 365 § 1 k.p.c.). Także powództwo o ochronę dóbr osobistych nie może służyć do kwestionowania prawomocnych orzeczeń sądu i pełnić wobec nich funkcji kontrolnych.

Powołując się na orzecznictwo Sąd I instancji podkreślił się, że przepisy art. 417 i art. 417¹ k.c. nie mają zastosowania do odpowiedzialności Skarbu Państwa za naruszenie dóbr osobistych w postaci czci, dobrego imienia, godności, gdyż odpowiedzialność za naruszenie tych dóbr osobistych uregulowana jest w sposób odrębny w art. 23, 24 i 448 k.c. Jedynie szczególny rodzaj dóbr osobistych w postaci zdrowia i wolności może podlegać także ochronie przewidzianej w art. 444 i 445 k.c. Jeżeli szkodę lub krzywdę wynikającą z rozstroju zdrowia wywołało niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej, wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, odpowiedzialność Skarbu Państwa opiera się na zasadach art. 417 § 1 lub art. 417¹ § 2 k.c., a zadośćuczynienie przysługuje na podstawie art. 445 § 1 k.c.

Dla odpowiedzialności z art. art. 417 § 1 k.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c. konieczne jest stwierdzenie we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem niewydania orzeczenia lub decyzji, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej, co w przedmiotowych sprawach nie miało miejsca. Skargi powoda na przewlekłość postępowań były oddalone, odrzucone, bądź zwrócone.

Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze za naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowej bez nieuzasadnionej zwłoki przewiduje w art. 5, iż skargę wnosi się w toku postępowania w sprawie. Nie można zatem wnieść skargi po zakończeniu postępowania prawomocnym rozstrzygnięciem co do istoty sprawy. Strona, która nie wniosła skargi na przewlekłość, może dochodzić naprawienia szkody wynikłej z przewlekłości po prawomocnym zakończeniu postępowania co do istoty sprawy na podstawie art. 417 k.c. (art. 16). Podmiot, który twierdzi, że poniósł szkodę wskutek przewlekłości postępowania już prawomocnie zakończonego, nie musi uzyskiwać prejudykatu, lecz zwrócić się do sądu odszkodowawczego, przed którym obowiązany będzie wykazać, że faktycznie doszło do niezgodnej z prawem przewlekłości. Jeżeli natomiast z przewlekłości postępowania podmiot wywodzi skutki odszkodowawcze jeszcze przed prawomocnym zakończeniem sprawy co do istoty, to konieczne jest uzyskanie prejudykatu w postaci orzeczenia uwzględniającego skargę na przewlekłość. Oznacza to, że jeżeli sprawy zostały już prawomocnie zakończone powód nie był zobowiązany do przedstawienia prejudykatu w postaci stwierdzenia przewlekłości postępowania. Zobowiązany był jednakże do wykazania, w myśl art. 2 ust. 1 ustawy, iż w sprawach tych doszło do nieuzasadnionej zwłoki, tj. iż postępowanie trwało dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia. Dla stwierdzenia, czy doszło w sprawie do przewlekłości postępowania należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej ich zawłości, znaczenia dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania (art. 2 ust. 2 ustawy o skardze za naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowej bez nieuzasadnionej zwłoki).

W ocenie Sądu I instancji powód w stosunku do żadnego z postępowań, jakie wskazał, nie uzyskał prejudykatu, które stwierdzałyby niezgodność z prawem kwestionowanych przez powoda prawomocnych orzeczeń sądowych.

Po prawomocnym zakończeniu postępowania jedyną możliwością stwierdzenia wadliwości postępowania sędziowskiego daje tryb skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, uregulowany art. 424¹ i nast. k.p.c. Generalnie strona może żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Jedynie w wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można także żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie wyroku w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych (art. 424¹ § 1 i § 2 k.p.c.). Konieczne jest jednak zwrócenie uwagi na ograniczenie dopuszczalności skargi jedynie do orzeczeń merytorycznych; nie można w szczególności żądać stwierdzenia niezgodności z prawem, wydanych w procesie prawomocnych postanowień sądu drugiej instancji kończących postępowanie. Nie można wnieść skargi na prawomocne orzeczenia niekończące postępowania w sprawie. Artykuł 424^{1b} k.p.c. wyłącza dochodzenie odszkodowania w sytuacji, gdy strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych. Nadto pojęcie orzeczenia niezgodnego z prawem nie obejmuje każdego orzeczenia obiektywnie sprzecznego z prawem, lecz tylko takie, którego niezgodność z prawem jest oczywista, rażąca i przybiera postać kwalifikowaną.

Powód tymczasem nie przedstawił żadnych okoliczności wskazujących na bezprawne działanie lub zaniechanie pozwanych, na niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia sądowego. Sam fakt przywołania spraw bez określenia konkretnych zarzutów, tj. wskazania, z jakim konkretnie działaniem lub zaniechaniem organu procesowego powód wiąże zarzut bezprawności, nie stanowi wykonania obowiązku wynikającego z art. 6 k.c. i skutkuje oczywistą bezzasadnością dochodzonego roszczenia.

Względem na specyfikę władzy sędziowskiej wyposażonej w atrybut niezawisłości sędziowskiej sprzeciwia się przyjęciu, że każde obiektywnie niezgodne z prawem orzeczenie, niezależnie od stopnia tej niezgodności, stanowi działanie, które może być źródłem odpowiedzialności Skarbu Państwa. Działalność orzecznicza sądów wymaga bowiem zapewnienia sędziom pewnego zakresu władzy dyskrecyjnej, ponadto polega ona na konieczności interpretacji i stosowania przepisów zawierających pojęcia nieostre i ocenne, co może prowadzić do przyjmowania różnych interpretacji przez sądy tych samych przepisów w podobnych stanach faktycznych.

Sąd Okręgowy podkreślił, iż skoro powód domagając się odpowiedzialności Skarbu Państwa i innych pozwanych nie przedstawił żadnych okoliczności uzasadniających przyjęcie bezprawności działania lub zaniechania sprawcy przy wykonywaniu władzy publicznej, szkody oraz normalnego związku przyczynowego między bezprawnym zachowaniem sprawcy a szkodą, nie można mówić o odpowiedzialności Skarbu Państwa. Odpowiedzialności takiej, w ocenie Sądu I instancji nie uzasadniały również względy słuszności (art. 417² k.c.).

Odnosząc się do kwestii naruszenia dóbr osobistych zauważył także, że badając czy zachowanie pozwanych obiektywnie narusza czyjeś dobro osobiste konieczne jest odniesienie się do kryterium obiektywizującego, jaką reakcją działanie to wywołuje w społeczeństwie. Przy ocenie, czy doszło do naruszenia dobra osobistego decydujące znaczenie ma bowiem nie subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej, jej indywidualne wartości uczuć i stanu psychicznego, ale obiektywna reakcja społeczeństwa, tj. to, jaką reakcją wywołuje naruszenie w społeczeństwie. Na pierwszy plan wysuwają się jednak zawsze poglądy rozsądnie i uczciwie myślących ludzi oraz osąd opinii publicznej. Inaczej mówiąc, mimo że dobra osobiste są prawami bezwzględными, skutecznymi wobec wszystkich osób, to jednak roszczenia służące do ich ochrony mają swoje granice. Granice te należy ustalać nie według subiektywnych odczuć osoby uznającej się za pokrzywdzoną, lecz w ramach obiektywnie wytyczonych i zagwarantowanych przez porządek prawny.

Zdaniem Sądu Okręgowego powód w sposób subiektywny poszukuje związku między stanem swojego zdrowia a działaniami organów państwa, które determinowane są faktycznym nadużywaniem przez powoda uprawnień procesowych poprzez podejmowanie czynności oczywiście bezpodstawnych. Nie jest bowiem realizowaniem prawa do sądu uporczywe wszczynanie postępowań, których przedmiotem są roszczenia i żądania będące w odbiorze racjonalnie rozumującej osoby a limine oczywiście niezasadne. Samo długotrwałe rozpoznawanie spraw (nawet gdyby ono miało miejsce) nie uzasadnia w żadnym wypadku wniosku o lekceważącym i poniżającym traktowaniu stron prowadzonego procesu.

Reasumując Sąd I instancji stwierdził, że wobec niewykazania przez powoda podstawowych przesłanek determinujących odpowiedzialność pozwanych, w szczególności, że były to działania bezprawne, istnienia związku przyczynowego między stanem zdrowia powoda a tokiem postępowań, nie było potrzeby badania czy u powoda w związku z prowadzeniem przez pozwanych postępowań nastąpił rozstrój zdrowia, skutkujący doznaniem przez niego krzywdy, zaś roszczenie powoda należało uznać za bezzasadne.

Jednocześnie Sąd nie podzielił, podnoszonego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia (art. 442' § 1 k.c.) . Wskazał, że abstrahując od kwestii szkody w niniejszej sprawie, w sytuacji, gdy spowodowana byłaby ona przewlekłością postępowania momentem dowiedzenia się winien być moment uświadomienia sobie stanu rzeczy w związku z zakończeniem działań podejmowanych w postępowaniu dotkniętym taką przewlekłością. W przedmiotowych sprawach okolicznościami decydującymi o zgłoszeniu roszczeń o naprawienie szkody była długotrwałość postępowań w kontekście niekorzystnego dla powoda ich zakończenia. Do momentu, gdy przysługiwały powodowi środki umożliwiające wzruszenie niekorzystnego orzeczenia, powód nie stał przez ostatecznością rozstrzygnięcia, a zatem i nie uświadamiał sobie negatywnych konsekwencji długiego postępowania, które z jego punktu widzenia nie przyniosło spodziewanych efektów. Z tego względu jako moment graniczny, od którego winno zacząć się liczyć bieg terminu przedawnienia, należy w ocenie Sądu potraktować ostatnią decyzję Sądu zamykającą powodowi drogę do dalszego zaskarżenia orzeczenia kończącego sprawę. Analiza powołanych spraw nie pozwoliła Sądowi na wniosek, że pozew wniesiony w dniu 4 kwietnia 2014 r. mógł być traktowany jako wniesiony po upływie terminu przedawnienia.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, który zaskarżył go w całości.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

- naruszenie art. 445 k.c. oraz art. 448 k.c. przez ich niezastosowanie w sytuacji kiedy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy powalał na ustalenie bezprawności w działaniu pozwanego, rodzącej odpowiedzialność wobec powoda, mimo iż Sąd I instancji wykluczył istnienie tej bezprawności, podczas gdy działanie pozwanego w stosunku do powoda było bezprawne, a w połączeniu ze związkiem między bezprawnym działaniem powoda a krzywdą powoda rodzi konieczność uwzględnienia roszczenia powoda;

- naruszenie art. 417² k.c. przez jego niezastosowanie w sytuacji kiedy z okoliczności sprawy oraz ciężkiego położenia powoda wynika, iż nawet mimo przyjęcia zgodnego z prawem wykonywania przez powoda władzy, to względy słuszności uzasadniają uwzględnienie roszczenia powoda;

- naruszenie art. 102 k.p.c. przez jego niezastosowanie w sytuacji gdy istniały ku temu przesłanki, w szczególności z uwagi na długotrwałą izolację penitencjarną powoda, jego trudną sytuację materialną.

W konkluzji powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania do Sądu I instancji . W przypadku niepodzielenia wniosków apelacji wniósł o zmianę postanowienia o obciążeniu obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania na rzecz pozwanego poprzez nieobciążania tymi kosztami. Jednocześnie – w razie oddalenia apelacji - wniósł także o nieobciążanie obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jako nieuzasadniona podlegała oddaleniu.

Sąd Apelacyjny aprobuje ustalenia i rozważania poczynione przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku oraz przyjmuje je za własne co oznacza, że nie zachodzi konieczność ich szczegółowego powtarzania (por. wyroki Sądu Najwyższego z 27.03.2012 r., III UK 75/11, LEX nr 1213419; z 14.05.2010 r., II CSK 545/09, LEX nr 602684; z 27.04.2010 r., II PK 312/09, LEX nr 602700; z 20.01.2010 r., II PK 178/09, LEX nr 577829; z 08.10.1998 r., II CKN 923/97, OSNC 1999 Nr 3, poz. 60).

W niniejszej sprawie powód wystąpił o zadośćuczynienie za naruszenie dóbr osobistych- prawa do godności i pogorszenia jego stanu zdrowia - na skutek bezprawnych, jego zdaniem, zachowań strony pozwanej w postaci opieszałości w prowadzeniu postępowań przez jednostki ją reprezentujące i oddalenia jego skarg na przewlekłość postępowania.

W tej sytuacji słusznie sąd I instancji wskazał, że roszczenia powoda znajdują swoją podstawę w przepisach art. 23 k.c. i 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. i przeprowadził ich analizę pod kątem przesłanek w nich wskazanych. W sposób prawidłowy odniósł się również do podstaw odpowiedzialności strony pozwanej przewidzianych w art. 417 k.c., 417² k.c. oraz 445 § 1 k.c. Analiza zarówno przesłanek odpowiedzialności strony pozwanej w oparciu o powołane przepisy jak i jej występowania w przedmiotowej sprawie, dokonana przez Sąd Okręgowy jest niezwykle obszerna i wszechstronna. Sąd pierwszej instancji dokonał wnikliwej, logicznie uzasadnionej, a przez to przekonującej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, na podstawie której doszedł do prawidłowych wniosków, których nie sposób w ustalonym stanie faktycznym i przy zgromadzonych dowodach podważyć. Apelacja powoda natomiast jest lakoniczna i nie przytacza żadnej nowej argumentacji, ani merytorycznych zarzutów odnoszących się do treści zaskarżonego wyroku. Powód negując dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę materiału dowodowego i stwierdzenie braku występowania przesłanek odpowiedzialności strony pozwanej, w szczególności bezprawności, nie próbuje nawet wskazać dlaczego ocena ta miałaby być odmienna. Stanowisko powoda zawarte w apelacji stanowi wyłącznie przejaw niezadowolenia z wydanego orzeczenia.

W ocenie Sądu apelacyjnego, analiza materiału dowodowego uprawniała Sąd I instancji do wyprowadzenia wniosku, iż w sprawie brak było podstaw do ustalenia, że doszło do naruszenia jakichkolwiek dóbr osobistych powoda, czy stwierdzenia bezprawności działania strony pozwanej, której *stationes fisci* podejmowały czynności w ramach obowiązującego porządku prawnego i swoich kompetencji. Powód nie przedstawił żadnych okoliczności wskazujących na bezprawne działanie lub zaniechanie strony pozwanej, na niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia sądowego. Słuszna była także konstatacja Sądu Okręgowego, że sam fakt przywołania spraw bez określenia konkretnych zarzutów i wskazania z jakim konkretnie działaniem lub zaniechaniem organu procesowego powód wiąże zarzut bezprawności, nie stanowił wykonania obowiązku wynikającego z art. 6 k.c. i skutkować winien uznaniem oczywistej bezzasadności dochodzonego roszczenia.

Uwadze apelującego umknęło, że zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. To strony są zatem obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 232 zd. pierwsze k.p.c.). Rzeczą Sądu nie jest zastępowanie stron w czynnościach, do których obliguje je przepis art. 232 k.p.c. W szczególności Sąd nie jest zobowiązany do zarządzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych, pozwalających na ich udowodnienie. Nie ma też obowiązku przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Z art. 6 k.c. płynie generalny wniosek, że prawa podmiotowe mogą być skutecznie dochodzone o tyle, o ile strona jest w stanie przekonać sąd co do faktów, z których wyprowadza korzystne dla siebie twierdzenia (tak m.in. M. Pyziak-Szafnicka - Kodeks cywilny. Komentarz. Część ogólna pod red. P. Księżaka i M. Pyziak - Szafnickiej, LEX 2014 teza 2 do art. 6 k.c.). To obowiązkiem powoda było zatem wykazanie, że w ogóle doszło do naruszenia jakiegokolwiek dobra powoda, szkody oraz związku przyczynowego pomiędzy jej powstaniem a przewlekłością postępowania, czemu nie sprostał.

Sąd Apelacyjny podzielił również argumentację Sądu I instancji co do możliwości uznania odpowiedzialności strony pozwanej na zasadzie słuszności (art. 417² k.c.). Przepis ten stanowi, że jeżeli przez zgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej została wyrządzona szkoda na osobie, poszkodowany może żądać całkowitego lub częściowego jej naprawienia oraz zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, gdy okoliczności wskazują, że wymagają tego względy słuszności. Norma art. 417² k.c. zawiera regulację prawną odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną takim wykonywaniem władzy publicznej, któremu nie można przypisać cechy bezprawności (tzw. szkody legalne). Celem tej regulacji prawnej, która wykracza poza minimalny standard ochrony jednostki określony przez art. 77 ust. 1 Konstytucji RP, jest zapewnienie poszkodowanemu kompensaty szczególnie dotkliwych uszczerbków spowodowanych władczą działalnością jednostek państwa i samorządu terytorialnego, jeżeli przemawiają za tym normy etyczne, a wobec zgodnego z prawem zachowania sprawcy usunięcie tych następstw nie jest możliwe na podstawie przepisów ogólnych. Dodatkowo z normy tej wynika wprost i jednoznacznie, że dla bytu owej szczególnej, płynącej z zasad słuszności odpowiedzialności podmiotu wykonującego władzę publiczną niezbędne jest zaistnienie związku przyczynowego między działaniem władzy publicznej a szkodą na osobie. Oznacza to, że dla bytu odpowiedzialności pozwanego Skarbu Państwa konieczne było wykazanie, że powód doznał jakiegoś uszczerbku i że uszczerbek ten jest normalnym, w rozumieniu art. 361 § 1 k.c., następstwem działania lub zaniechania organu władzy publicznej.

Wskazując na powyższe nie sposób nie zauważyć, że postawa powoda w toku całego procesu i jego stanowisko co do możliwych podstaw odpowiedzialności strony pozwanej cechuje duża niekonsekwencja. Od początku powód wskazywał bowiem na nieprawidłowe jego zdaniem postępowanie strony pozwanej, a zatem – także w apelacji – odwoływał się do bezprawności, w przypadku stwierdzenia której art. 417² k.c. nie znajduje zastosowania. Z drugiej strony z treści sporządzonych przez Sąd Okręgowy motywów wyroku wyraźnie wynika, że nie uznał on za udowodnione, by powód doznał w wyniku zgodnego z prawem działania jednostek Skarbu Państwa jakiegokolwiek uszczerbku, tym bardziej zatem nie można przyjąć, że między tym działaniem a nie istniejącym uszczerbkiem występuje jakiś (zwłaszcza adekwatny) związek przyczynowy. Słusznie Sąd Okręgowy uznał, że powód w sposób wyłącznie subiektywny poszukiwał związku między stanem swojego zdrowia a działaniami organów państwa, które determinowane były nadużywaniem przez powoda uprawnień procesowych.

Artykuł 417² k.c., jako przepis tworzący podstawę dla odpowiedzialności za szkody wyrządzone zgodnym z prawem wykonywaniem władzy publicznej, ma charakter szczególny, co wyklucza jego rozszerzającą wykładnię.

Sąd Apelacyjny nie uznał za zasadne także zarzutów powoda co do naruszenia przepisu art. 102 k.p.c.

Podstawową zasadą, którą winien kierować się sąd rozstrzygając o kosztach postępowania jest wyrażona w art. 98 § 1 k.p.c. zasada odpowiedzialności za wynik procesu, zgodnie z którą strona przegrywająca ma obowiązek zwrócenia kosztów poniesionych przez przeciwnika. Zasada ta może doznać ograniczenia lub wyłączenia jedynie w tej sytuacji, gdy jej zastosowanie nie da się pogodzić z zasadami słuszności. Właśnie zgodnie z zasadą słuszności, wyrażoną w art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej jedynie część kosztów albo nie obciążać jej kosztami w ogóle. Ponieważ uregulowanie zamieszczone w art. 102 k.p.c. jest uregulowaniem szczególnym nie może być wykładane rozszerzająco. Wymieniony przepis, nie konkretyzuje pojęcia przypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację sądowi orzekającemu. Przyjmuje się powszechnie, że ocena „wypadków szczególnie uzasadnionych” winna być dokonywana przez pryzmat okoliczności związanych z samym przebiegiem procesu, jak i leżących na zewnątrz. Do pierwszych zaliczane są sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu oraz jego znaczenia dla strony. Drugie wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony, z tym zastrzeżeniem, że niewystarczające jest powoływanie się jedynie na trudną sytuację majątkową, nawet jeżeli była podstawą z zwolnienia od kosztów sądowych (postanowienie SN z 1.12..2011, I CZ 26/11). Celem instytucji zwolnienia od kosztów jest bowiem zagwarantowanie prawa strony dostępu do sądu, które to prawo nie powinno być ograniczane ze względu na sytuację materialną strony. Uwzględnienie tego celu odpada w sytuacji, gdy sąd rozstrzyga o kosztach procesu pomiędzy stronami (postanowienie SN z 8.12.2011 r., IV CZ 111/11). Warto przy tym pamiętać, że chociaż kwestia trafności i zasadności skorzystania lub nieskorzystania z uprawnienia jakie daje art. 102 k.p.c. podlega,

co do zasady kontroli instancyjnej, to jednak ewentualna zmiana zaskarżonego postanowienia o kosztach powinna ograniczać się do sytuacji wyjątkowych (postanowienia SN z 3.12.2007 r., I CZ 110/07 oraz z 1.06.2011 r., II CZ 24/11).

Przenosząc powyższe uwagi na realia rozpatrywanej sprawy, w ocenie Sądu Apelacyjnego, nie było podstaw do zastosowania zarówno przez Sąd Okręgowy jaki i w niniejszym postępowaniu art. 102 k.p.c. Wypada zauważyć, że ani okoliczności związane z samym przebiegiem procesu, jak i sytuacja majątkowa i życiowa powoda nie uzasadniały zastosowania powołanego przepisu i zwolnienia go od obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi. Katalog wystąpienia wypadków szczególnie uzasadnionych jest otwarty, ale wymaga, aby w takim wypadku zasądzenie kosztów na rzecz wygrywającego przeciwnika było sprzeczne z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. W ocenie Sądu Apelacyjnego za skorzystaniem z dobrodziejstwa z art. 102 k.p.c. w żadnym razie nie mogą przemawiać, wskazywane przez powoda okoliczności, takie jak liczne postępowania sądowe wynikające z subiektywnego przekonania strony o swej racji. Przedmiotowe postępowanie, z uwagi na postawę powoda było postępowaniem pracochłonnym i długotrwałym. Także stroną inicjującą obecne postępowanie jest powód, składający apelację, która okazała się całkowicie nieuzasadniona. Wnosząc środek zaskarżenia nie poparty jakimikolwiek zarzutami merytorycznymi i mimo zapoznania się z rozstrzygnięciem i pisemnymi motywami Sądu I instancji oraz podtrzymując w całości żądania sformułowane w pozwie, powód w sposób świadomy naraził na koszty stronę pozwaną.

W świetle powyższych uwag brak było jurydycznych i racjonalnych podstaw do odstąpienia, w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu od zasady wyrażonej w art. 98 k.p.c. Ich wysokość została ustalona przy uwzględnieniu treści art. 99 k.p.c. w zw. z art. 11 ust. 3 ustawy z 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. z 2005 r., Nr 169, poz. 1417 ze zm.), 132 i 135 ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r., poz. 2261) oraz § 2 ust. 6 i § 10 ust. 1 pkt.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U z 2015 r., poz. 1800) .

Przyznając wynagrodzenie pełnomocnikowi powoda za pomoc prawną udzieloną mu z urzędu w postępowaniu apelacyjnym Sąd Apelacyjny kierował się treścią § 8 pkt.6 oraz § 16 ust. 1 pkt. 2 w zw. z § 3 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację powoda.